

En træet gammel understøttet eg og trætte halvtolvøre, hviler ud efter cykelturen til Dyrehaven.

Oktober-turen 2020

Det begyndte med et agern ...

Oktoberets cykeltur gik til Jægersborg Dyrehave. I flot solskin og med vinden i ryggen transporterede vi os på cykel/med tog til Dyrehavens indgang ved Klampenborg Station.

Her mødtes vi med forhenværende skovrider Klaus Waage, som havde lovet at tage os med på vandring i sit gamle territorium og øse af sin viden.

Og sikken en viden og formidlingsevne den mand er i besiddelse af! Vi nåede kun gennem et lille hjørne af Dyrehaven, og her var rigelige fortællinger om træer, historie, skovbrug, vildtpleje, jagt, teater osv. krydret med humor og politiske hints.

Her er blot et lille udsnit:

- Frederik 3. nedlagde i 1669 Stokkerup Landsby, fik opført et hegn rundt om dens jorder og fik drevet kronhjørte og dåvildt ind i indhegningen for at kunne gå på jagt i sin dyrehave. Døde selv året efter.
- Indhegningen var åbent landskab med boveskov = bøgeskov og egetræer

Der er ca. 2000 stk hjortevildt i haven.

Bøssen nederst th har siden 1754 har stået ved Kilden, og hvis oprindelige formål var at indsamle midler til Gjentofte-Lyngby Hospital. I dag er midlerne fra bøssen et kærkomment bidrag til Kirsten Piils Kildes fortsatte vedligeholdelse.

- I dag er der ca. 2000 stykker vildt, fortrinsvis kronhjorte og dåvildt, men også sikahjorte
- Vildtet færdes i flokke og har formet Dyrehavens åbne landskab og frie udsyn ved at afbide alt, hvad de kan nå af blade, små træer og planter
- Der nedlægges hvert år et antal dyr for at opretholde balancen mellem planter og dyr og holde bestanden sund
- Vildthusene, hvor man opbevarede hø til vinterfodring af hjortene bruges ikke længere. Nu foregår fodringen udenfor
- Skovfogedegen og Ulvedalsegen er begge over 850 år gamle. Som andre aldrende væsener er de blevet lidt brede om livet og tynde i toppen.
- Omkring 1750 var skovene i Nordsjælland i en dårlig forfatning. Derfor blev der sendt bud efter en højt anset forstmand Johann Georg von Langen fra Tyskland. Von Langen reformerede skovbrugsdriften. Skovene blev inddelt i firkantede afdelinger, som blev beplantet år for år. Når der var gået 100 år, ville skoven være opdelt i 100 enheder med alderstrin fra 1 til 100 år. Denne inddeling er stadig tydelig.
- Det højeste træ er et bøgetræ på 77 m

- Træerne får lov til at stå, indtil de falder af ælde. Så bliver de liggende til naturens egne processer nedbryder dem
- Høje træer, som har risiko for at knække i stormen, bliver sprængt væk med dynamit. Den tilbageblevne stamme bliver ofte vært for

Skovrider Klaus Waage kunne sin Dyrehaven, han var en spændende fortæller.

Selv de gamle føderhuset er et stykke spændende arkitektur med smukke detaljer.

tøndersvampen, som tidligere blev brugt som optændingsmateriale.

- De karakteristiske røde portes konstruktion går helt tilbage til midten af 1700-tallet med en overligger, der er forsynet med den regerende monarks monogram. Konstruktionen er meget stærk for at sikre, at portene ikke bliver skæve, og vores guide mente at være blevet forstyrret i sin æstetiske oplevelse af Klampenborgporten, da den ene stolpe var blevet høvlet et par millimeter.
- Lige inden for portene ligger de røde skovløberhuse. Tidligere havde skovløbermadammen udskænkning i haven.
- Ifølge overleveringen fandt den unge Kirsten Piil i 1583 i skoven en kilde, der på grund af hendes fromhed fik helbredende kraft. Syge valfartede dertil, og stedet tiltrak omvandrede gøglere. Nu ligger Bakken der.
- Christian 5. var som ung på dannelsesrejse til den franske solkonge Ludvig 14.'s hof. Her blev han begejstret for parforcejagt, som han

senere muntrede sig med i Dyrehaven. Denne jagtform blev også hans død.

- Det kongelige Teater startede med forestillinger i Ulvedalene i 1910. Forestillingerne blev genoptaget i 1949 og igen i 1996 - - -
- og meget, meget mere!

Størstedelen af gruppen fordøjede de mange historier over en kop kaffe i Peter Lieps hus og var enige om, at vi godt på en anden tur kunne besøge et andet hjørne af Dyrehaven med skovrideren som fortæller.

*Referent og turguide: Bente Sig
Foto: Peter Japsen og Jacob Rehling*